

[Else-Merete Ross.]

narkotika. Jeg tror, at straffens længde i sig selv ikke er det væsentligste afskrækkelsesmiddel. Strafferammen er enormt høj i USA, og alligevel er det det land, der er stærkest hærgt af narkotikahandelen. Jeg mener, at opdagelsesrisikoen er den vigtigste faktor. Derfor tror jeg, det er vigtigt, at toldvæsenet nu bliver forstærket ved vor sydgrænse. Alle er klar over den ødelæggende virkning, indsmugling af de illegale stoffer har, og turister, der kommer til vort land, vil forhåbentlig forstå det nødvendige i, at vi nu også vil benytte os af trænedede hunde, ligesom man for længst har gjort det i Sverige. Yderligere vil narkotikapolitistyrken blive forøget.

I Norge og Sverige har man beklaget sig over, at Danmark er transitland for de narkotika, der kommer illegalt ind i deres lande. Selv om det er en ringe trøst, kan jeg sige, at Canada beklager sig over, at USA er transitland for deres illegale stoffer. På mødet i Bruxelles beklagede den tyske delegerede sig over, at Tyskland trods alle anstrengelser af mange andre lande beskyldes for at være transitland. I vort udvalg har vi fået oplyst, at en meget stor del, ca. 70 pct. af de hårde narkotiske stoffer på det illegale danske marked, stammer fra udbytte ved tyverier i apoteker. Udvalget henstiller derfor, at der ud over de skærpede sikkerhedsbestemmelser, der allerede er indført på apotekerne, overvejes indført yderligere foranstaltninger som nærmere anført i betænkningen.

Som her i landet lægges der i de internationale organisationer, der behandler narkotikaproblemerne, den største vægt på oplysning fra et tidligt tidspunkt, både gennem hjem, skole og massemedier. Ligesom hos os lægges der den største vægt på, at børnene har et trygt forhold til forældrene, og at forældrene taler åbent med børnene om disse spørgsmål og støtter børnene, hvis de kommer i vanskeligheder. Der lægges også vægt på, at forældrene søger hjælp hos mere sagkyndige, det være sig lærere, socialrådgivere, læger og andre.

Det vigtigste er naturligvis, at børn gennem den oplysning, de får, overhovedet ikke får lyst til at prøve disse stoffer, fordi de forstår deres farlighed. Men kommer børnene alligevel ud i misbrug, er det af den

største betydning for dem, at forældrene bevarer kontakten med dem og fortsætter med at vise dem tålmodighed og kærlighed. I bladet *Trivsel*, nr. 4 fra 1971, fortælles om 4 unge sprøjtenarkomaner, der enten havde været på statshospital eller i fængsel og tilsyneladende var så langt ude, at det var svært at tro på deres helbredelse. De er alle 4 helbredt og passer deres arbejde. Jeg nævner det, fordi det efter min opfattelse alt for ofte hævdes, at er man først på sprøjten, kan man ikke reddes. Disse 4 havde den fordel, at deres forældre stadig fulgte dem med kærlighed og forståelse.

Det fremgår af den redegørelse, ministeren gav ved fremsættelsen af lovforslaget, at der gives misbrugere af stoffer mange forskellige tilbud om hjælp. Vi har i udvalget fået at vide, at det ville være muligt at anvende studerende fra de sociale institutioner i arbejdet mod stofmisbrug i deres praktikantperioder, når det skete under ledelse af et uddannet personale. Når jeg ikke har tilsluttet mig hr. Tastesens detaljerede mindretalsudtalelse om behandling, er det, fordi jeg i hvert fald kan være enig med hr. Poul Dam i, at vort udvalg ikke er blevet så sagkyndigt, at vi kan give bestemte anvisninger på, hvad der vil være den bedste anvendelse af praktikanter eller den bedste fremgangsmåde over for stofmisbrugere.

Jeg tror, der er mange metoder. Hvilken der bedst kan anvendes, må afhænge af den enkelte misbruger og den enkelte behandler. Der findes mange behandlingsprogrammer. Et af de sidste amerikanske, jeg har set, går ud på, at en heroinnarkoman skulle få heroininjektion, hver gang han ønskede det, på et Community Mental Health Center, når han samtidig gik ind i andre programmer, som gav ham en chance for at komme af med sin vane. Hovedideen var, at den pågældende, som fuldt ud kunne få sit heroinbehov dækket, ikke behøvede at stjæle for at tilfredsstille sit behov og altså ikke behøvede at blive kriminel. Samtidig berøvede man det illegale marked en kunde. Det samme program kender man fra England.

Europarådets socialkomité såvel som den juridiske komité er enige om, at narkomani hellere må betragtes som en sygdom end som en forbrydelse, og at straffeforanstaltninger over for narkomaner må erstattes med behandlinger. Som jeg har sagt tidligere